

Advies

**Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk
9 mei 2019**

Advies over het ontwerp van besluit bij het Circusdecreet

Op 9 april 2019 vroeg Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz de SARC om advies over het ontwerp van besluit betreffende de uitvoering van het Circusdecreet van 1 maart 2019. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk bereidde het advies schriftelijk voor en finaliseerde het op zijn plenaire vergadering op 9 mei 2019.

Situering

Het voorliggend ontwerp van besluit regelt de uitvoering van het Circusdecreet dat op 1 maart 2019 werd bekrachtigd. De SARC bracht op 14 september 2018 advies¹ uit bij het voorontwerp van decreet.

Inhoudelijk focust het decreet op:

- de structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen, circusgezelschappen, circusateliers en een circuscentrum;
- projectmatige ondersteuning voor creatie en spreiding van circuskunstproducties van zowel individuele circuskunstenaars als organisaties en projectmatige ondersteuning van festivals;
- de mogelijkheden voor individuele ontwikkeling van circuskunstenaars via beurzen;
- internationale mogelijkheden tot het spreiden van circuskunstproducties.

Het ontwerp van besluit bepaalt de details van de te volgen procedures en de daaraan gekoppelde termijnen.

Advies

Algemeen

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk is algemeen tevreden met de voorgestelde procedures in het ontwerpbesluit die ruimte bieden voor dialoog. Het ontwerpbesluit is eerder summier; er worden weinig inhoudelijke ankerpunten ingebouwd. Dit geeft volgens de sectorraad ruimte om, op basis van de beoordelingselementen in het decreet, de inhoudelijke aspecten verder te vertalen in dialoog met de betrokken organisatie. Op die manier kan er via een onderhandelingsmodel tot een beheersovereenkomst worden gekomen op maat van de betrokkene.

¹ SARC, *Advies over het voorontwerp van decreet houdende een circusbeleid*, 14 september 2018, [https://cjsm.be/sarc/SR_scw/adviezen/20180914_advies_circusdecreet.pdf]

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk wijst erop dat het nieuwe Circusdecreet en de bijhorende dynamiek een extra werkdruk met zich meebrengt voor het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Er dienen bijgevolg voldoende personeelsleden te worden ingezet om de werkdruk beheersbaar te houden.

In wat volgt plaatst de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk inhoudelijke kanttekeningen bij een aantal artikels in het ontwerpbesluit, om af te sluiten met enkele punctuele opmerkingen.

Werkingsverslag

In artikel 1 van het ontwerpbesluit wordt het financieel verslag gedefinieerd. Het werkingsverslag wordt echter niet omschreven. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om het werkingsverslag planlastarm in te vullen. Geïnspireerd op andere sectoren, stelt de sectorraad voor om te focussen op indicatoren. In een jaarlijkse rapportering kan worden aangegeven in welke mate de indicatoren behaald werden, en/of er afwijkingen zijn. Naast deze summier rapportering kan er ook één grondigere tussentijdse doorlichting per subsidieperiode worden ingevoerd waarbij de voorbije en toekomstige werking grondiger onder de loep wordt genomen. Op deze manier wordt vermeden dat organisaties jaarlijks te kampen krijgen met een uitgebreide rapportering en onnodige planlast.

Deelnemersuren

Circusateliërs dienen bij hun subsidieaanvraag een document toe te voegen dat de realisatie van 10.000 deelnemersuren circuseducatie aantoont in het voorafgaande jaar. In het ontwerpbesluit (art. 2, §3) wordt gesteld dat de organisatie op basis van documenten moet kunnen aantonen dat de deelnemers daadwerkelijk hebben deelgenomen aan de activiteiten.

In het decreet worden deelnemersuren gedefinieerd als *“de duur in uren aan circuseducatieve activiteiten, vermenigvuldigd met het aantal aanwezige deelnemers”*.

De sectorraad vindt het zinvol om een referentieperiode te kiezen die voldoende lang is (1 jaar), en aansluit op de subsidieaanvraag. Toch heeft de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk twee bemerkingen bij deze passages:

- In het kader van planlastvermindering oppert de sectorraad voor een redelijke invulling van de deelnemersuren. Het aantal ingeschreven deelnemers kan in deze context geïnterpreteerd worden als aanwezigen. De bewijslast mag niet onnodig zwaar doorwegen en moet in verhouding staan tot de context. Bij de organisatie van een educatieve activiteit voor het onderwijs, is een deelnemerslijst met handtekeningen bijvoorbeeld niet zinvol ter verantwoording.
- Een subsidieaanvraag voor de eerste beleidsperiode moet uiterlijk op 1 mei 2020 worden ingediend. De passage in het ontwerpbesluit stelt dat een circusateliër 10.000 deelnemersuren dient aan te tonen in het voorafgaande jaar (1 april tot 31 maart). Dit impliceert dat circusateliërs die aan aanvraag in 2020 plannen, nu reeds de deelnemersuren dienen bij te houden zonder een bekrachtigd uitvoeringsbesluit dat hiertoe opdraagt. Deze retroactieve werking is bijkomend argument om de registratie van deelnemersuren op een regelarme manier in te vullen.

De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk vraagt om waakzaam om te gaan met de eerste subsidieaanvragen, rekening houdend met de retroactieve werking van het ontwerpbesluit. Daarbij is het opportuun om de deelnemers te interpreteren als inschrijvingen, zonder overmatige plan- en registratielast.

Onverenigbaarheden beoordelingscommissie

Artikel 7 van het ontwerpbesluit geeft een opsomming van de onverenigbaarheden in het kader van lidmaatschap van een beoordelingscommissie. De sectorraad merkt op dat een opeenstapeling van onverenigbaarheden (ook in andere decreten) er in de praktijk toe leidt dat de vijver te klein wordt en experts onnodig worden uitgesloten.

Naar analogie met de onverenigbaarheid met de functie van personeelslid bij de Vlaamse administratie (art.7, 6°), waarbij specifiek wordt vermeld *“dat in het kader van zijn functie betrokken is bij de uitvoering van het voormelde decreet”*, kunnen ook de overige uitsluitingen concreter worden gedefinieerd. Het basisuitgangspunt is steeds het vermijden van belangenverstrengeling. In voorliggend ontwerpbesluit gaat het dan concreet om politieke functies, een functie binnen het sectorsteunpunt of binnen de administratie. Bij de overige onverenigbaarheden (4°, 5° en 7°) is een concretisering mogelijk. Bovendien stelt artikel 6 dat de leden ten persoonlijke titel zetelen en voorziet artikel 10, 2° dat het mandaat kan worden beëindigd indien het lid activiteiten verricht of functies vervult die een strijdigheid van belangen tot gevolg hebben.

Afsprakenkader

Artikel 13 beschrijft de modaliteiten rond het Afsprakenkader met het Circuscentrum waarin wordt bepaald hoe de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek wordt bewaakt. Het Afsprakenkader wordt gesloten voor een periode van vijf jaar, volgend op het begin van een nieuwe regeerperiode.

De huidige beheersovereenkomst met het Circuscentrum werd middels het nieuwe Circusdecreet verlengd tot 31 december 2020. Het is onduidelijk hoe dit Afsprakenkader vorm zal krijgen tijdens de overgang tussen het oude en het nieuwe decreet. Het lijkt niet opportuun om, zonder een ingediend beleidsplan, reeds een Afsprakenkader met budgettaire impact op te maken. De sectorraad opteert er daarom voor om de timing van het Afsprakenkader en het beleidsplan van het Circuscentrum op elkaar af te stemmen, zodat ook wetenschappelijk onderzoek kan worden opgenomen in de gesprekken over de beheersovereenkomst.

Digitaal platform

In het decreet en voorliggend ontwerp van besluit is sprake van een digitaal platform voor subsidieaanvragen. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media maakt voor een aantal subsidielijnen gebruik van de applicatie KIOSK, die ook voor deze subsidieaanvragen zal worden ingezet. De sectorraad vraagt om rekening te houden met de beperkingen van KIOSK en de mogelijkheden af te stemmen op de sector. Daarbij is het zinvol om ruimte te laten voor extra beleidsdocumenten en niet vast te houden en beperkte invoermogelijkheden.

Punctuele opmerkingen

- Het ontwerpbesluit bepaalt in artikel 14 dat de administratie in het kader van projectsubsidies een ontwerp van beslissing voorlegt drie weken *nadat de aanvraag werd ingediend*. De minister beslist vervolgens over de toekenning van subsidies uiterlijk zes weken *na de uiterste indieningsdatum*. De Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk stelt voor om twee maal ‘na de uiterste indieningsdatum’ op te nemen. Op die manier kan de administratie de aanvragen bundelen.
- In artikel 11 wordt de vergoeding van de leden van de beoordelingscommissies vastgelegd. in punt 3° wordt een vergoeding van een treinticket in eerste klas vermeld. De sectorraad vraagt zich af of de vermelding van eerste klas intentioneel en/of noodzakelijk is.

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris